

ПЕРЕВЕСЛО

Вертілеві Бурлюки

Ось уже кілька років поет Олександр Вертіль, сказати б, живе під сузір'ям Бурлюків. Можливо, все почалося зі звичайних земляцьких сентиментів. Адже художник, поет, прозаїк, генератор ідей та основоположник футуризму Давид Бурлюк родом із хутора Семиротівка (нині село Рябушки), що в Лебединському районі на Сумщині.

Михайло СЛАБОШПИЦЬКИЙ,
лауреат Шевченківської премії,
виконавчий директор Ліги
українських меценатів,
директор видавництва
«Ярославів Вал» (м. Київ)

ви Нацбанку України (яка була, ясна річ, меценатом видання) випустили білінгвічну книжку поезій «Світло Бурлюка зійшло...». Всі переклади в ній належать Олександрові Вертілю. Книжку позначено високою видавничою культурою. Комп'ютерна верстка та дизайн її можуть бути зразком і для столичних видавців.

Олександр Вертіль не попрацював зі своїм перекладацьким захопленням. Нині він завершив роботу над україномовними версіями поезій братів Бурлюків. Похвальна наполегливість і творча послідовність. Це складає цілу книжку. Очевидно, вона матиме назву «ТОНКОФІНГЕРПРИНТ» (поети брати Бурлюки). Зрештою, слово – за редакційною колегією видання, котра вже формується.

Пропоную увазі читачів «Сумщини» поезії Давида та Миколи Бурлюків у перекладі Олександра Вертіля.

Від редакції. До слів відомого і шанованого письменника та видавця хочемо додати, що нинішнього року виповнюється 130 літ від дня народження Давида Бурлюка. Відтак, вихід книги у престижному і авторитетному столичному видавництві буде саме на часі. Оскільки твори братів Бурлюків уперше перекладені рідною для них українською мовою, то особливо приємно, що першодрук частини їхніх віршів – саме на сторінках «Сумщини».

Давид Бурлюк
(1882-1967)

«ГОЙДАЄТЬСЯ СТРІЧКА
СИНІЮЧА ПСЛА...»

В умі юрмляться

спомини дитинства

Коли на Україні в Котельві

Я кожен сад вважав

за спадок материнський

Грій веселих мрій кружляв у голов

Коли свої штанці

Складали ми опісля дощограю

Калюжі з мулом нам були за пляж

Хлог'яток радісн'необмежнозгряя

Навоколишні двори

в свій забирали раж.

Немає стриму радості іскристий!

Які ж бо крики, вереск і стрибки...

Докіль почне змивать

арапове намисто

Матусі рідненька турботливості руки

СІЛЬСЬКИЙ ПЕЙЗАЖ

В думках перед зором моім

він лежить

Селянський пейзаж,

що у Курській губернії

Приємна для ока ласкава блакить –

Яка, мій читачу, знайома напевно вам.

Гойдається стрічка синіюча Псла,

В ній Корочки линуть

відбитки хвилясті,

Червоним дівоча горить пелена,

Впіснях і любов, і тужливості настрій.

На річці млини старовинні у ряд,

Трудитися прагнуть старанно

колесами.

Колесам не зрушить

вперед ні назад –

На місці одному кружляти

над плесами.

Хмарини пливуть над рікою...

Дзвінка

Мелодія фарфору ген розливається...

В зеленіх лугах заблукала ріка

Численні діброви

немов вибачаються.

А зліва горою крутою, де млин,

Позначений вигляд,

залитий нюансами.

Він милий уранці й надвечір, коли

Уся молоднеча займається танцями.

А там через гору дорога лежить,

До Суджі між травами

лине шовковими,

Микола та Давид БУРЛЮКИ

Полями вівса, колосистого жита,
Місця степові із поезодібровами.

1938 р., Нью-Йорк

**ПІДНЯВШИСЬ УГОРУ
ВІД КОРОЧКИ**

В долинах у Курській губернії,

Де Псьол струменить через діл

Квітками засипане терня там

Будинки у зумкоті бджіл...

Я думкою роки розбуркав

Крізь плісняву моху і цвіль,

З минулим я граю у жмурки

Гаїв каруселі суціль.

Любов'ю пройнявся до природи

Аж обертом йде голова,

Зітхат про звичайний городик,

Оформитись в рідні слова.

ЗНОВУ НА БАТЬКІВЩИНІ

Помітно небо повітліло,

Доріг незрушна кушпела...

Шпаки виспівують несміло,

Сивіє в росах ковила.

Влазурі зорі загасають...

Понад хатами синій дим,

Відродно мандрувати краєм,

Усе в ній рідне назавжди.

Помітні всюди перемини –

Прогрес колгоспного життя.

Я – мандрівник нічний самотній

На батьківщину з-за морів

Умрію лину, як в польоті.

Бреду крізь далеч сонну, тиху

Повз ряд могли такий шемкий,

Де ті, що знали часу іго...

Лежать, хто милий і близький.

Минає ніч, зоря майнула

І полином гірким вігнуло

Долини вигляд возсіяв.

Із слободи назустріч стадо

Іде на випас залобки,

І сонця промені парадно

Тополь позначили голки...

Лиш на далекім косогорі

Похмурий зламаний вітряк

Завер в незрушній позі горя –

Старої туті – зайвий знак.

Колись – таки по сотнях літ

Читати будеш ти мене

Моїх рядків старий політ

Зігрітий трепетом-вогнем...

З років і холоду тенет

Знов раптом зрине аромат

Моїх комизливих віршет

І звуків розмаїття лад.

НА ФАРМІ

Вітрисько вривається ззовні,

з поляни,

Де листя відмите минулим дощем,

Де очі тремтять-голубіють Світлани

Співають гілки: «ждемо ще»...

В рум'янці, в обіймах

прозориста хмарка;

Заоране поле, весна без турбот.

Життя – тільки ласка,

нема і помарки

Якдень, що не знає підступних підлюг.

Пенсільванія

Микола Бурлюк

(1890-1920)

«НА БЕРЕЗІ НІМІМ
ПРИРОДИ...»

З усіх вітрил незміряного неба
Лиш ти один

західні рвеш квітки,

Відносиш їх в п'їтьму Ереба –

У темні східні тайники.

І опустілі вже поляни

Без різнобарв і кольорів,

Позаживали вогнерани

Небесних райдужних пісків.

Пішов вогненний садівничий,

Стада квіток пастух погнав,

І сад порожній, таємничий

До ночі вже підготувався.

Поцезли стільники і злото,

Не оросить їх мед поля.

Троянд нічних в таємних гротах

Не вийме мед бджола – земля.

На передках саней журливих

Під світлом згаслої зорі

Там візників – сумних,

сонливих –

Натомлений проходить стрій.

І промінь Місяця, як палець

Сумного встиг догнати вмити

І в думці викінчений п'ялець

Зів'ялу квітку сотворить.

Перед світанком стане вогко

Струмує рівно тишина

Чітка у тіней океантовка

І ночі темін не страшна

Все спить у нерухої волі:

Сон дружить з холодом у рань

Глузд п'яний згадує недолю –

Недавній ворог хвилювань.

Німії серед лісів:

Дерев зелений голос

Звучить – шепоче всім

Чий день тонкий як волос

Оті дрібні турботи

Натомлюють мене

Захурена дрімота

Принижує і гне.

І зрю, проснувшись в полі,

Далекий біг зірниць

І чую мимоволі

Свіст опівнічних птиць.